

S P I S R O Z D Z I A Ł Ó W

Słowo wstępne	5
-------------------------	---

OD MAGII DO DZIWACTW (KARTKI Z DZIEJÓW PISMA)

POCZĄTKI I CUDOWNOŚĆ PISMA	9
Chytry papier	12
Cywilizacja słowa drukowanego	13
Walka z ulotnością słowa	14
Pismo a myśl	15
Język, pismo i telegraf	16
Górą pismo	19
Gesty i geściki	22
Dzieci i służba głosu nie mają	24
Tragiczne gesty	26
Język powstał z gestów?	27
Telegraf dżungli	28
Krzyki sygnalizacyjne	29
Kaszel śmiertelny i kaszel triumfalny	31
Bębny i piszczałki	32
Ślady naturalne i ślady sztuczne	33
Tomahawk i fajka	35
Nacięcia i wampumy	37
Sznury i węzły	39

ROŻNE TYPY PISMA	41
Ograniczenia mowy	41
Mowa była pierwsza	43
Emancypacja pisma i języka pisanego	44
O typach znaków pisma	45
Frazogramy, czyli „zdaniorysunki”	45
Logogramy, czyli „wyrazorysunki”	47
Morfemogramy	48
Sylabogramy i fonogramy	49
Pismo piktograficzne	52
Pismo ideograficzne	54
Co to są hieroglify?	59
Frazografia a język	60

Gdzie podział się początek hieroglifów egipskich?	61
I na imiona własne jest rada	63
U Azteków i Sumerów	65
Walory logografii	66
Minusy logografii	67
Współczesne frazogramy i logogramy	69
Podstawowe zasady ortograficzne pisma głoskowego	71
Typologia i genealogia	74
Pismo — język dla oczu	75
Zostań Picassem kaligrafii!	76
Prapismo i pragrafika	80
Historyjki w obrazkach i amulety	81
Początek w paleolicie	84
Wciąż jeszcze sztuka!	85
Kamyczki z Mas d'Asil	85
W jednym miejscu czy w wielu miejscach?	89
A jednak poligeneza	91
Pismo potrzebą społeczną	92
MAGIA PISMA I PISMO MAGII	93
Magiczne runy	93
Szepty i tajemnice	94
Geografia run	97
Sigurd i Egil	98
„Przysparzam zmarłemu radości”	100
Serce i demony	101
Kształty i kolejność	102
Głos ma Tacyt!	103
Pismo oghama czy sztuczne użycie słów?	105
Gdzie szukać początku pisma	106
Kreseczki na linii	106
„Drzewne” nazwy liter	108
Talizman z Mamaia	110
Antybiegunkowe hieroglify	111
PISMO KRAINY 1001 NOCY	114
Sztuka towarzyszką pisma	114
Plastyka i polityka	115
Od Gibraltaru po Malaję	116
Islam a alfabet łaciński	118
Kuzynek Mahometa?	120
Mekka, Medyna, Basra i Kufa	121
Walka z portretami	122

Najszlachetniejsza ze sztuk	123
Pismo z miasta o nazwie Kufa	125
Pełzające i kwieciste	126
Plecionki i „kufi” gadające	128
Wezyr-kaligraf i ucięta ręka	129
„Jedna trzecia” i falujące <i>rika</i>	131
Pismo Maghrebu	133
Pismo miłe dla (perskiego) oka	135
„Kanonizacja” pisma „ta'lik”	136
Dywany i albumy	138
Punkt orientacyjny kaligrafów	140
19 stylów i tuga	140
Kaligrafologia i kaligraficzna etyka	142
Czym i na czym pisali Arabowie	143

RACJONALIZACJE I DZIWIACTWA	145
Wszechpisma	145
Translingua	147
Instrument filozofii	149
Pasigrafia Damma i Safo	150
Pikto	153
Polska ideografia analityczna	153
Litery fantastyczne	155
Sztuczne hieroglify	157
G. B. Shaw reformatorem pisma	159
Pisma nie z tej ziemi	162
Rękopis samego diabła	165

MAJOWIE, HIEROGLIFY I ELEKTRONY

Niezwykła obrona	171
W dzisiejszym Jukatanie	171
Zadarte nosy i jaguary Olmeków	172
Ogień w służbie rolnictwa	173
Astronomia i kalendarze	173
Piramidy-fortece	176
Stele i ołtarze	177
Powrót ze studni	179
„Iliada” w wydaniu Maja	180
13 nieb i 9 piekieł	181
Bogowie i urzędnicy	182
Lewatywa i zaklęcia	183
Chrześcijańscy wandale	184

Champollion, Grotefend i Knorozow	184
Srodek dnia	186
Profesorowie walczą o studenta	186
Z wizytą u szamanów	187
Starohiszpański i psychologia	188
Stary Niemiec dał za wygraną	188
„Alfabet” Diego de Landa	189
Źródło nieporozumień	190
Ideogramy, fonogramy i determinatywy	191
Pomyłki Cyrusa Thomasa	192
Pismo „nieprawdziwe”	193
Rewelacje Whorfa i remanent hieroglifów	194
Odważna decyzja	195
Uniwersytecka burza	195
Od końca	196
Praca nad inwentarzem	197
Kurs języka Majów	198
Czy nie za wcześniej?	201
Dwa pierwsze wyrazy	201
Knorozow bliski załamania	202
Wyrwać!	203
Ogień, burza i piorun	204
Metoda i erudycja	204
Pismo Majów i zimna wojna	205
Elektrony — do dzieła!	206
Słownik i krzyżówka-monstrum	207
Szukać innego wyjścia!	208
Hieroglify i obrazki	209
Zaczyna wychodzić!	209
Ortografia księgi <i>Chilam-Balam</i>	210
Tajemniczy szyfr	210
Detektyw i statystyka	211
Jest litera e!	212
Jest i przedimek „the”!	212
U progu sukcesu	214
Metoda kapitana Kidda i metoda Legranda	215
Najważniejszy jest program	217
Nie wszystko zagrało	219
Sukces z pismem kidańskim!	220
Perspektywy	222
Słownik barometrem życia	223
Ze słownika języka Majów	224

Kukurydzany słownik i polska droga	232
Sprawy rodzinne	233
Sztuka i codzienne troski	233
Medycyna, religia i miłość	234
Krew, nasienie i wnętrzności	234
Księżyc-dziecko i grzech z miodem	235
Dwuznaczne kolory	236
Pięć języków Majów	236
Jeleń i myśliwy	238
Liczba mnoga	239
Niebo i ziemia	239
Przymiotniki	240
Liczebniki zapowiadające	241
Coś z rozmówek	246

SLYNNI POLIGŁOCI

MITRYDATES WIELKI	252
GIUSEPPE MEZZOFANTI	253
Lingwistyczny geniusz	253
„Legenda” o języku polskim	255
Mezzofanti i Mickiewicz	256
Biblioteka i polskie „poezje”	257
JOSEPH JUSTUS SCALIGER	258
JULIUS HEINRICH KLAPROTH	259
RASMUS CHRISTIAN RASK	259
Rasmus robi słownik	259
Republika idealna	260
ALEKSIEJ SZACHMATOW	261
FRANÇOIS CHAMPOLLION	261
Mszał na pamięć	261
Hieroglify intrygują	263
MARK LIDZBARSKI	264
Handel liczebnikami	264
Ucieczka z domu	265
Pracowitość i poświęcenie	265
MAKSYMILIAN I CHARLES BERLITZOWIE	266
EMIL KREBS	266
Chodząca wieża Babel	266
Heca z formularzem	267
Do Chin!	268
Ulubieniec cesarzowej	268

„Baskowie! Bierzcie przykład z Krebsa!”	269
Połowica poliglota	270
Gościnność i fotografia	271
Dodatek za języki	271
Twórczy czy nie?	272
Metoda pracy	272
 HEINRICH SCHLIEMANN	 273
Narodziny snu o Troi	274
Kres dzieciństwa	275
Drugi kontakt z Grecją	275
Holandia zamiast Wenezueli	276
Co dalej?	277
Niemiecki na warsztat	277
Na angielskim kazaniu!	278
Studia w kolejce	279
Wielka szansa	281
Stchórzyć przed rosyjskim?	282
Wypróbowaną metodą	283
Schliemann szuka ofiary	283
Pierwsze sukcesy rusycystyczne	284
Szerokie horyzonty	285
Humanista czy groszorb?	286
Znowu świat Homera	287
Zywa, pulsująca greka	287
Zerwać z kupiectwem	289
Jak to było z Homerem i Troją?	289
O tytuł doktora	290
Piękna Greczynka	291
Bilans jednego życia	292
 ANDRZEJ GAWROŃSKI	 294
CARLO TAGLIAVINI	298
Przemówienie w 50 językach	293
Sekret sukcesu	299
„Pan Tadeusz” w oryginale	299
Cudowny nałóg	300
JOSEPH CONRAD	301
Jak zostać poliglota	302

JAK SIĘ UCZYĆ JĘZYKÓW OBCYCH?

Akcent	310
Biegłość i płynność	311
Cechy języka ważne w nauce języków obcych	313
Działy języka	314
Dzieci i nauka języków obcych	315
Etapy nauki języka obcego	318
Frekwencja i dystrybucja	324
Geograficzne zróżnicowanie języków	325
Gramatyka	326
Ilu języków można się uczyć jednocześnie?	331
Interferencja	336
Język a historia i kultura narodu	340
Język ojczysty i język obcy	341
Kluczowe języki	342
Logika i język	343
Mówiony i pisany język	347
Myślenie w języku obcym	350
Nauka z płyt	354
Opanowanie języka obcego	355
Pamięć i nauka języków	356
Pisownia i wymowa	361
Postawa artykulacyjna	363
Radio i nauka języków obcych	365
Rozpowszechnienie ważniejszych języków świata	368
Słówka — jak się ich uczyć	370
Spoleczne zróżnicowanie języka	372
Stopień pokrewieństwa języków a trudności w nauce języków obcych	373
Systemy pisma	374
Transkrypcja fonetyczna	376
Trudności wymowy języków obcych	378
Wybór języka obcego	379
Zapominanie języków obcych	381
Zdolności do języków	382
Zdradzieckie wyrazy	389
Zmienność języka	391
Znaczenie poprawnej wymowy	393
Znaczenie poszczególnych języków	394
Bibliografia	397